

مرکز علمی و تبلیغی جهان تشیع به کدام سو می رود؟

رنجش از قم

۲۰ سال پیش اگر به قم می رفتید، آن را شهری می یافتید گرم، با آبی که کمی شور است، بعد از ظهرهای آرام و خواب آلود، روحانیون بسیار، تابلوهای متعدد دفا تر مراجع، گنبد طلایی حرم حضرت فاطمه معصومه (س) و ز نانی که همگی بلا استثنا چادر به سر داشتند. حالا همه آنها در قم بجز آن آب شور سر جایش است و البته یک مورد دیگر. امروز اگر به قم سفر کنید، آن راهمان شهری می باید که امام جمعه اش دیروز در موردش گفت: «متأسفانه این روزها شرایطی در خیابان های قم وجود دارد که متدینین از این شرایط رنج می برند.»

محبوبه ولی، روزنامه نگار

پنج سال پیش آیت الله علوی گرگانی از مراجع عظام تقلید، گفت: «در گذشته وقتی هر کس به قم وارد می شد با حجاب چادر وارد می شد و رانندگان نیز این مسئله را به مسافران گوشزد می کردند ولی امروز حجابی که شایسته شهر قم است مشاهده نمی شود.»

اکنون دیگر از آن قم پیشین خبری نیست. ظهور این قم جدید مربوط به امسال و پار سال نیست. دست کم از ابتدای دهه ۹۰، بزرگان حوزه همدارهای بسیار در این مورد داده اند. هفت سال پیش تصویری پخش شد از تغییر چهره خیابان های قم و بدحجابی در این شهر. با این حال مراجع ابراز امیدواری کردند که باز تقای سطح معرفت نسل جوان، آنها به حجاب، حفظ احترام والدین و پیروی از علما و رهبری توجه و آگاهی پیدا کنند.

اما این امیدواری راه به جایی نبرد و وضعیت افول حجاب چنان در این شهر پیش رفت که آیت الله علوی گرگانی سه هفته پیش دیگر هشدار داد، بلکه صریحاً گفت که «این شهر جولانگاه افراد

بدحجاب شده است. من از مسئولان خواش می کنم که قم را از بدحجابی و بی بندوباری نجات دهند.» آیت الله حسینی بوشهری، امام جمعه قم نیز روز گذشته رنجش خاطر متدینین از شرايط خیابان های قم را مطرح و به بیانات سه روز پیش مقام معظم رهبری مبنی بر اینکه «عده ای قصد از بین بردن روحیه دینی و انقلابی در مردم قم را دارند» اشاره کرد.

مقاومت در برابر تفاوت

ظواهر در طول سال های اخیر که بحث اجباری یا اختیاری بودن حجاب مطرح شده است، زنان قم نیز وارد این فضا شده اند. همزمان بزرگان قم مستمر در حال تبیین جایگاه این شهر هستند تا اگر بر فرض تصمیمی درباره اختیاری شدن حجاب گرفته شد، شامل حال قم نشود. قم مرکز علمی و تبلیغی جهان تشیع است و همین ویژگی آن را از دیگر شهرهای ایران متفاوت می کند. آیت الله مکارم شیرازی ابتدای امسال بایبان اینکه حساب قم از شهرهای دیگر جداست، گفت: «مسائل فرهنگی در قم با جاهای دیگر تفاوت دارد، برخی مسائل را شاید در جاهای دیگر بتوان اغماض

کرد، اما کار هادر قم باید با فضا و موقعیت این شهر بسازد بنابراین نسبت به مسائل فرهنگی به ویژه حجاب باید دقت کرد.» هنوز دو هفته از این سخنان آیت الله مکارم نگذشته بود که افرادی مسلح به حوزه علمیه ای در اهواز حمله کردند. مدتی بعد به حوزه علمیه اشتهارد نیز حمله شد. تابستان امسال در جریان اعتراضاتی که به اغتشاش کشیده می شدند، حملات دیگری نیز به حوزه های علمیه صورت گرفت که نشان می داد هدف دشمنان نظام نه فقط قم که اصل و اساس حوزه است و در این میان از آن جا که قم کانون حوزه های علمیه است، بیشترین تهدیدات متوجه آن است.

راهکارهای تاریخ مصرف گذشته

گذشته از حجاب در دیگر موضوعات فرهنگی و اجتماعی نیز، قم وضعیت مطلوبی ندارد. قم ۱۱ استانی است که بالاترین آمار طلاق را در کشور دارد. ماه گذشته در نشست «شورای امر به معروف و نهی از منکر استان قم» که با حضور دبیر کل بنیاد ملی عفاف و حجاب، امام جمعه قم و مسئولین

شهرهای مذهبی از دیگر نقاط کشور، متوسل شدن به راهکار شکست خورده، ضرب و زور است.

علی اصغر سلطانی، معاون قضایی دادستان عمومی و انقلاب استان قم، روز گذشته از اجرای طرح مقابله گسترده با آسیب های اجتماعی در استان قم تحت نظارت دادستانی این استان در هفته آینده خبر داد و گفت: «جازه حرمت شکنی در شهر مقدس قم را نخواهیم داد و دستگاه قضا با همکاری ضابطین قضایی بیش از پیش با معهود افرادی که قصد هنجارشکنی دارند برخورد خواهد کرد.»

شاید علت استفاده از این روش در مقابله با بدحجابی در قم این باشد که روحانیون عوامل نفوذی را عامل این مشکل می دانند. آیت الله علم الهدی دو سال پیش در همین ایام می گفت: «یک عده جریان های سیاسی که می خواهند از قشر لائیک، از قشر لایالی، از قشر بی بندوبار برای خودشان اردو درست کنند، مانع اجرای نهی از منکر هستند.» اما برنامه های فرهنگی قم در مقابله با این «لرزه های لایالی» نیز چنگی به دل نمی زند؛ برنامه های تاریخ مصرف گذشته ای مثل اجرای طرح پارسا و برگزاری همایش عفاف و حجاب برای آرایشگاه های زنانه قم!

روزهای ملتپه

پنج سال پیش آیت الله علوی گرگانی می گفت: «در گذشته وقتی هر کس به قم وارد می شد با حجاب چادر وارد می شد و رانندگان نیز این مسئله را به مسافران گوشزد می کردند، ولی امروز حجابی که شایسته شهر قم است مشاهده نمی شود.»

استانی، بر گزار شد، بر این نکته تاکید شد که نایسامانی هادر زمینه حجاب و عفاف روز افزون است. همچنین اعلام شد که «باید حریمی برای آستان های مقدس و شهرهای مذهبی ایران در نظر گرفته شود تا شان آستان و شهرهای مذهبی حفظ شود. فعالیت به نفع حجاب در فضای مجازی ضعیف است، اما دشمنان حضور پررنگی در این شبکه ها دارند.» حالا باید دید راهکار مسئولان امر برای پاسخ به این طلب استمداد روحانیون نگران در قم چیست؟ بخشی از راهکار آنها علاوه بر جداسازی فیزیکی

قم و حوزه علمیه اش دست کم در چند دهه اخیر همواره در چیدمان قدرت دست داشته اند. از این رو هر گونه تغییر در قم و جایگاه آن، مهره چینی در شطرنج قدرت را در کشور تغییر خواهد داد و قطعاً رنجش خاطر هایی را نیز به همراه خواهد داشت

سخن مراجع فصل الخطاب بود و حرفی روی حرف یک مرد روحانی نمی آمد؛ اما امروز دو طرف در حوزه های علمیه مقابل یکدیگر قرار گرفته اند؛ جریان سنتی که در تبلیغ و تبیین دین همان مشی پیشین را دارد و جریان های نویی که به جریان مقابل خرده می گیرند، معتقدند «باید حرف های ۴۰ سال پیش را تحویل مردم داد و باید از مدیریت حوزه ها جواب خواست.»

روبارویی و تقابل این دو جریان می تواند به مسیری بیفتد که حوزه را تضعیف کرده و در عین حال منافذی را برای نفوذ آنها که در بی حذف حوزه هستند، باز کند. قم این روزها درگیر این دعوای جزوی هست.

آیت الله حسینی بوشهری، امام جمعه قم و در عین حال عضو مجلس خبرگان رهبری و دبیر شورای عالی حوزه های علمیه قم که دیروز از بدحجابی در قم گلایه کرده بود، دو روز پیش نیز از رحیم پور از غدی گلایه کرده و گفته بود: «بعضی افراد در این زمان مظلوم تر از حوزه پیدا نکردند؛ در مقابل حوزه و مرجعیت هر چه خواهند حرف می زنند. فکر می کنند حوزه مانع کارهایشان است. به همین دلیل از هر حرف زنی نسبت به حوزه ایانمی کنند.»

قم و حوزه علمیه اش دست کم در چند دهه اخیر همواره در چیدمان قدرت دست داشته اند؛ شاهد مثال آن در سال های اخیر رؤسای جمهوری یا نمایندگان می هستند که به واسطه تأیید و حمایت حوزه در قم به مسند قدرت رسیده اند. از این رو هر گونه تغییر در قم و جایگاه آن، مهره چینی در شطرنج قدرت را در کشور تغییر خواهد داد و قطعاً رنجش خاطر هایی را نیز به همراه خواهد داشت. حال باید دید راهکار مسئولین برای حفظ جایگاه و قدرت قم و حفظ این شهر از گزند بازی های سیاسی به کجا ختم خواهد شد.

روی موج کوتاه

چرا نماینده ولی فقیه در آذربایجان شرقی به تلگرام بازگشت؟

حجت الاسلام والمسلمین سید محمدعلی آل هاشم، نماینده ولی فقیه در استان آذربایجان شرقی در اختتامیه دومین جشنواره رسانه ای بوذر آذربایجان شرقی خطاب به اصحاب رسانه در باره بازگشت کانال اطلاع رسانی وی به تلگرام، گفت: خارج شدن از تلگرام زمینه را برای ورود دشمن باز کرد. ما از این فضا خارج شدیم، اما دشمن ورودش بیشتر شد. ما به جای تخریب باید احترام، مطالبه گیری و امیدواری را در جامعه ایجاد کنیم.

پاسخ نماینده ای که مقبره پدرش زیارتگاه شد

میرحمایت میرزاده، نماینده گرمی در باره تبدیل شدن مقبره پدرش به امامزاده، به خبر آنلاین گفت: حوزه انتخابیه بنده شهرستانی است که مسافر خانه ندارد و این تنها جایی است که مسافران می توانند در آنجا ایگان اقامت کنند. هیچ سرویس بهداشتی برای افرادی که وارد شهر می شوند هم ندارد و این تنها مکانی است که برای آن سرویس بهداشتی ساخته شده و مردم شب و روز می توانند از آن استفاده کنند. کجای این موضوع ایراد دارد من نمی دانم. این موضوع هیچ ربطی به بنده و نماینده هم ندارد. شما از مردم بپرسید چرا نذر می اندازند.

قالیباف:

صبح ناشب مشغول کار جهادی ام محمد باقر قالیباف در همایش «کارنامه چهل سالگی، بررسی مسائل، چالش ها و فرصت ها در دهه پنجم انقلاب» در مشهد گفت: تا امروز به دنبال پست و مقام نبوده ام. همیشه دنبال این بوده ام برای انقلاب کوتاهی نکنم و دنبال امورات شخصی نروم اکنون هم که هیچ مسئولیت اجرایی ندارم از صبح تا آخر شب بیرون از خانه هستم و مشغول فعالیت جهادی هستم. نه بودجه دولتی دارم نه کار دولتی و امروز با مردم کار می کنم؛ مهم این است که جاهستیم یا نماند نشویم، انقلاب به ما یاد داد که «نمی شود»، نداریم.

می خواهند هاشمی رفسنجانی را به نسل جوان بد جلوه دهند

مسئح مهاجر، مدیر مسئول روزنامه جمهوری اسلامی در مراسم دومین سالگرد گذشت آیت الله هاشمی رفسنجانی، گفت: عده ای سعی دارند تا با تبلیغات نارست آیت الله هاشمی را به نسل جوان بد جلوه دهند، اما باید بگویم ایشان دلسوزترین فرد برای رهبری بوده است و کسی دلسوزتر از او نبوده است. مدیر مسئول روزنامه جمهوری اسلامی شخصیت آیت الله هاشمی رفسنجانی را چندین بار معرفی کرد و توضیح داد ایشان حتی در زندان کتاب تفسیر قرآن کریم را نوشت که مجموع آن ۴۵ جلد شده است.

نمی توان به بر خوردهای صورت گرفته با بخشی عنوان «شکنجه» داد

فاطمه سعیدی، عضو فراکسیون امید و یکی از ۴ نماینده ملاقات کننده با اسماعیل بخشی، گفت: بخش اصلی داستان به مسیر شوش تا اهواز مربوط می شود. صحبت های آقای بخشی نشان می هد که نمی توان عنوان شکنجه را به بر خوردهای صورت گرفته با ایشان در طول مسیر دو ساعته داد. اما بر اساس گفته های بخشی، زد و خوردهای محدودی میان طرفین صورت گرفته است. مجموع اظهارات آقای بخشی هم گویای این است که غیر از اتفاقات داخل ماشین، اتفاقی و بر خورد خاصی با ایشان در طول دوره بازداشت اش نشده است. جمع بندی دیدگاه اعضای فراکسیون این است که موضوع شکنجه منتفی است.

پر تاب بمب های ۲۰۰۰ پوندی از هواپیماهای C۱۳۰

هواپیماهای ترابری C-۱۳۰ اهداف از پیش تعیین شده را با بمب های ۲۰۰۰ پوندی هدف قرار داده و با موفقیت منهدم کردند. در ادامه دومین روز از مرحله اصلی هشتمین آزمایش فذائیان حریم ولایت نیروی هوایی ارتش، هواپیماهای ترابری C-۱۳۰ با پشتیبانی هوایی (topcover) جنگنده های اف ۱۴، اهداف از پیش تعیین شده را با بمب های ۲۰۰۰ پوندی مشتقی و بمب های جنگی هدف قرار داده و با موفقیت منهدم کردند. هواپیماهای ترابری C-۱۳۰ با همت متخصصان نیروی هوایی ارتش قابلیت پر تاب بمب های هوشمند و نقطه زن را دارا شده اند.

در حوزه عقاید و باورهای الهی، احکام و اخلاق فاضله قرار دارد. تولیت آستان قدس رضوی گفت: تحقق آرمانشهر در گرو معنویت، اخلاق، عقلائییت،

و بدستی فهم کند که مادر مقابل دشمنان ایران و ایرانی با تمام توان از منافع ملی و راهبردی خود دفاع خواهیم کرد. سخنگوی وزارت خارجه در ادامه تاکید کرد: ایران همواره نشان داده است که خواستار همزیستی مسالمت آمیز با همسایگان خود است؛ اما رفتار آمریکان نشان می دهد که به دنبال تفرقه افکنی و ایجاد یک هرج و مرج جدید در این منطقه است که لزوم حفظ هوشیاری تمامی ملت های منطقه در مقابل نیرنگ و سیاست های تفرقه انگیز مقامات آمریکایی را دو چندان می کند.

سخنگوی وزارت خارجه کشورمان افزود: این رژیم از یک توافق جامع و مشروع که محصول مذاکره بود خارج شده و اکنون از اینکه نمی تواند جایگزینی برای آن پیدا کند دچار نوعی یأس و عصبانیت مزمن شده است.

قاسمی تصریح کرد: این یک تناقض بزرگ است که آمریکا از یک سو خصومت با ملت ایران را به او خود رسانده و از سوی دیگر با کارانه خود را طرفدار گفتگو نشان می دهد. آقای پمپئو یکبار دیگر به صراحت اعلام کرد که رژیم آمریکادشمن ایران است و این دشمنی جز دشمنی با مردم ایران نیست. او باید بداند

می گویند جامعه مشغول کار خود باشد، ما حوزوی ها هم مشغول کار خود

وی افزود: امروز گرایش به معنویت در دنیا رواج یافته لذا با تهدید نفس و اخلاق فاضله و کریمه باید به سمت هدایت و جذب جوانان عالم باشد.

حجت الاسلام رئیسی ادامه داد: تجربه ۴۰ ساله برای اداره کشور بر اساس مبانی نورانی قرآن داریم لذا با همیاری جوانان تحقق جامعه مبتنی بر قرآن در جهان دور از انتظار نیست پس باید با راه، هدف و آسیب ها آشنا بود و مقصد را شناخت. وی به موضوعات حوزه اخلاق نیز اشاره و بیان کرد: رعایت موازین اخلاقی به عنوان یک قرارداد اجتماعی مطرح است، اما اخلاق مبتنی بر دین،

بر ما واجب می باشد جامعه ای برای رسیدن به تزکیه تربیت کنیم و رویکرد انقلابی را در آن رشد دهیم. وی ادامه داد: اندیشه انقلابی زمینه ای برای ترویج اخلاق است. نظم، عقلائییت، اخلاق، معنویت و نگاه ژرف در اندیشه و تفکر انقلابی قرار دارد و باید جامعه را به این سمت هدایت کرد. عضو شورای عالی حوزه علمیه خراسان گفت: وظیفه روحانیت آن است که انسانی وارسته و خود ساخته باشد و جامعه را به سمت کرامت انسانی هدایت کند. رمز موفقیت امام خمینی (ره) آن بود که خود در قله قرار داشتند و مردم را به همان سمت هدایت می کردند.

تولیت آستان قدس رضوی گفت: سکولاریسم ارادی و اجتماعی حوزه های علمیه را تهدید می کند، به این معنا که جامعه مشغول کار خود و ما حوزوی ها نیز مشغول کار خود باشیم. حجت الاسلام رئیسی افزود: این در حالی است که بر ما واجب می باشد جامعه ای برای رسیدن به تزکیه تربیت کنیم و رویکرد انقلابی را در آن رشد دهیم.

حجت الاسلام سید ابراهیم رئیسی پنجشنبه شب در درس اخلاق عمومی از سلسله جلسات «اخلاق و سلوک انقلابی» در محل مدرسه علمیه نواب مشهد افزود: این در حالی است که

واکنش سخنگوی وزارت خارجه به اظهارات پمپئو:

آمریکا به دنبال یک هرج و مرج جدید در منطقه است

آمریکا و به خصوص رژیم افراطی کنونی آن به خاطر خصومت دیرینه با ملت ایران و مخالفت با همه اقدامات دولت قبل از خود و در اثر سوء استفاده از سوی محافل بدنام و ناکام و فریب خوردن توسط جریان ها و لابی های خاص، راهی در پیش گرفته است که هیچ نفعی در این رفتار برای آمریکا متصور نیست.

گفته سخنگوی وزارت خارجه سخنان پمپئو نشان می دهد که آمریکا به دنبال تفرقه افکنی و ایجاد یک هرج و مرج جدید در این منطقه است. بهرام قاسمی، سخنگوی وزارت خارجه ایران بارد سخنان و اتهامات بی بنیان وزیر امور خارجه آمریکا در قاهره اظهار داشت: